Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

ze dne 21. září 2016 *

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2011/64/EU — Čl. 15 odst. 1 — Svobodné určování maximálních maloobchodních prodejních cen tabákových výrobků výrobci a dovozci — Vnitrostátní právní úprava zakazující prodej takových výrobků maloobchodníky za ceny nižší, než jsou uvedeny na daňovém kolku — Volný pohyb zboží — Článek 34 SFEU — Způsoby prodeje — Článek 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU“

Ve věci C-221/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím hof van beroep te Brussel (odvolací soud v Bruselu, Belgie) ze dne 5. května 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 13. května 2015, v trestním řízení proti

Etablissements Fr. Colruyt NV

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení A. Arabadžev (zpravodaj), předseda senátu, J.-C. Bonichot a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. února 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Etablissements Fr. Colruyt NV R. Verstraeten a H. de Bauw, advocaten,

— za belgickou vládu původně N. Zimmerem, jakož i J. Van Holm a M. Jacobs, poté J. Van Holm a M. Jacobs, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Fromont, advocaat,

— za francouzskou vládu G. de Berguesem a D. Colasem, jakož i J. Bousin a S. Ghiandoni, jako zmocněnci,

— za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a A. Brigas Afonsoem, jakož i M. Rebelo, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi E. Manhaeveem a H. van Vlietem, jakož i F. Tomat, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. dubna 2016,

* Jednací jazyk: nizozemština.

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků (Úř. věst. 2011, L 176, s. 24) ve spojení s články 20 a 21 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), článkem 34 SFEU, jakož i článku 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU.

2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného proti Établissements Fr. Colruyt NV (dále jen „Colruyt“) z důvodu, že tato společnost prodávala tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou uvedl výrobce nebo dovozce na daňovém kolku připojením k těmto výrobkům.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 2, 3, 9 a 10 odůvodnění směrnice 2011/64 uvádí:

„(2) Daňové právní předpisy Unie, které se týkají tabákových výrobků, potřebují zajistit řádné fungování vnitřního trhu a zároveň vysoký stupeň ochrany lidského zdraví [...]

(3) Jedním z cílů Smlouvy o Evropské unii je zachovat hospodářskou unii, jejíž vlastnosti se podobají vlastnostem vnitřního trhu, v jehož rámci existuje poctivá hospodářská soutěž. Pokud se jedná o tabákové výrobky, je předpokladem dosažení tohoto cíle, že v členských zemích nebudou daně ovlivňující spotřebu výrobků tohoto odvětví narušovat podmínky hospodářské soutěže a nebudou omezovat jejich volný pohyb v Unii.

[...]

(9) Pokud se jedná o spotřební daně, musí mít zejména harmonizace jejich struktury za následek takový stav, kdy hospodářská soutěž různých kategorií tabákových výrobků náležejících k téže skupině nebude narušována důsledky zdaňování, a následně otevření vnitrostátních trhů členských zemí.

(10) Zásadní potřeba hospodářské soutěže vyžaduje systém volné tvorby cen pro všechny skupiny tabákových výrobků.“

4 Článek 1 této směrnice obsažený v kapitole 1 nadepsané „Předmět“ stanoví:

„Tato směrnice stanoví obecné zásady harmonizace, struktury a sazeb spotřební daně, kterou členské státy uvalují na tabákové výrobky.“

5 Článek 7 odst. 1 pododstavec první uvedené směrnice stanoví:

„Cigarety vyráběné v Unii i dovážené z třetích zemí podléhají valorické spotřební dani, která se vypočítává z nejvyšší maloobchodní prodejní ceny včetně cla, a dále specifické spotřební dani, která se vypočítává na jednotku výrobku.“

6 Článek 15 odst. 1 téže směrnice zní takto:

„Výrobci, popřípadě jejich zástupci nebo zmocněnci v Unii, a dovozci tabáku z třetích zemí mají právo určit nejvyšší maloobchodní prodejní cenu každého svého výrobku pro každou členskou zemi, ve kterých jsou příslušné výrobky určeny k propuštění ke spotřebě.

Ustanovení prvního pododstavce však nemůže být překážkou použití vnitrostátních předpisů o kontrole cenové hladiny nebo dodržování stanovených cen, jsou-li v souladu s přepisy Unie."

Belgické právo

7 Článek 7 odst. 2a bod 1 wet betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere produkten (zákon o ochraně zdraví spotřebitelů, pokud jde o potraviny a ostatní výrobky, *Belgisch Staatsblad*, 8. dubna 1977, s. 4501) ze dne 24. ledna 1977 ve znění použitelném na okolnosti v původním řízení (dále jen „zákon o ochraně zdraví") stanoví:

„Reklama a sponzorování tabákových výrobků, výrobků na tabákové bázi a podobných výrobků, dále jen tabákové výrobky, je zakázána.

Reklamou nebo sponzorováním se rozumí každé oznámení nebo jednání, které se přímo nebo nepřímo snaží ovlivnit prodej, bez ohledu na místo, použité komunikační prostředky nebo použité techniky."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 Společnost Colruyt provozuje pod touž obchodní firmou v Belgii několik supermarketů.

9 Po šetření provedeném federale overheidsdienst van volksgezondheid (federální hygienická služba, Belgie) konstatovalo openbaar ministerie (státní zastupitelství, Belgie), že společnost Colruyt ve svých supermarketech propagovala tabákové výrobky, což je podle čl. 7 odst. 2a bodu 1 zákona o ochraně zdraví zakázáno. Společnost Colruyt prodávala různé tabákové výrobky takto:

— za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku připojeném k těmto výrobkům;

— se slevou v závislosti na množství sdělovanou prostřednictvím ceny vyznačené na žlutočerveném podkladu na polici,

— s dočasnou plošnou slevou ve výši 3 % pro všechny zákazníky,

— s plošnou slevou ve výši 3 % pro jednu skupinu osob, a sice pro členy mládežnických hnutí prostřednictvím *kampkorting* (doslova „táborová sleva").

10 Rozsudkem correctionele rechtbank te Brussel (trestní soud v Bruselu) ze dne 10. května 2013 byla společnost Colruyt odsouzena zejména k pokutě ve výši 270 000 eur za porušení tohoto ustanovení.

11 Společnost Colruyt se proti tomuto rozsudku odvolala k hof van beroep te Brussel (odvolací soud v Bruselu, Belgie) s tím, že uvádí zejména to, že zákaz uplatňovat nižší maloobchodní prodejní ceny než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, který je k tabákovému výrobku připojen, je neslučitelný s čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64, článkem 34 SFEU a článkem 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU.

12 Za těchto okolností se hof van beroep te Brussel (odvolací soud v Bruselu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64/EU, ať už ve spojení s článkem 20 a článkem 21 Listiny, či nikoli, vnitrostátnímu opatření, které zavazuje maloobchodníky k dodržování minimálních cen tím, že jim zakazuje, aby u tabákových výrobků uplatňovali nižší cenu, jež je cena, kterou na daňovém kolku uvedl výrobce/dovozce?

2) Brání článek 34 SFEU vnitrostátnímu opatření, které zavazuje maloobchodníky k dodržování minimálních cen tím, že jim zakazuje, aby u tabákových výrobků uplatňovali nižší cenu, než je cena, kterou na daňovém kolku uvedl výrobce/dovozce?

3) Brání čl. 4 odst. 3 [SEU] ve spojení s článkem 101 SFEU vnitrostátnímu opatření, které zavazuje maloobchodníky k dodržování minimálních cen tím, že jim zakazuje, aby u tabákových výrobků uplatňovali nižší cenu, než je cena, kterou výrobce/dovozce uvedl na daňovém kolku?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

13 Belgická vláda tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná, a to z důvodu, že čl. 7 odst. 2a bod 1 zákona o ochraně zdraví nemá zaprvé žádnou souvislost s předmětem sporu v původním řízení, jelikož ceny maloobchodního přeprodeje tabákových výrobků se v Belgii řídí jinými ustanoveními belgického práva. Zadruhé tvrdí, že výklad směrnice 2011/64 není pro řešení sporu relevantní, protože uvedený čl. 7 odst. 2a bod 1 tuto směrnici do belgického práva netransponuje. Zatřetí má za to, že předkládací rozhodnutí nevyhovuje podmínkám zakotveným v článku 94 jednacího řádu Soudního dvora, protože neobsahuje dostatek informací o skutkovém a právním rámci uvedeného sporu ani popis přesných důvodů, pro které se předkládající soud na výklad ustanovení unijního práva dotazuje. Pokud jde o přípustnost této žádosti, má o ní pochybnosti i francouzská vláda.

14 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora svědčí otázkám týkajícím se výkladu unijního práva položeným vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, domněnka relevantnosti. Odmítnout rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem může Soudní dvůr pouze tehdy, je-li zjevné, že požadovaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 16. července 2015, Sommer Antriebs- und Funktechnik, C-369/14, EU:C:2015:491, bod 32 a citovaná judikatura).

15 Pokud jde o první důvod nepřípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, stačí připomenout, že v rámci řízení zavedeného článkem 267 SFEU, nepřísluší Soudnímu dvoru, aby posuzoval výklad ustanovení vnitrostátního práva, ani aby rozhodoval, zda je jejich výklad provedený vnitrostátním soudem správný (rozsudek ze dne 7. října 2010, dos Santos Palhota a další, C-515/08, EU:C:2010:589, bod 18).

16 Pokud jde o druhý důvod nepřípustnosti vznášený belgickou vládou, nejeví se zjevně, že by situace, o kterou jde v původním řízení, do působnosti směrnice 2011/64 nespadala, nebo přinejmenším, že by čl. 7 odst. 2a bod 1 zákona o ochraně zdraví nebyl žádným způsobem schopen zbavit některá ustanovení této směrnice užitečného účinku a že by požadovaný výklad uvedené směrnice neměl žádnou souvislost s realitou nebo předmětem sporu v původním řízení. Tato námitka je kromě toho součástí merita první předběžné otázky.

17 Pokud jde o třetí důvod nepřípustnosti, je třeba konstatovat, že předkládající soud v daném případě vylíčil právní a skutkový rámec, do něhož spor v původním řízení zapadá, způsobem, který je dostatečně přesný na to, aby mohl Soudní dvůr na otázky, které mu jsou položeny, užitečně odpovědět a aby dotčené osoby uvedené v článku 23 jednacího řádu Soudního dvora Evropské unie mohly předložit vyjádření. Předkládací rozhodnutí mimoto umožňuje pochopit, že předkládající soud má pochybnosti o slučitelnosti dotčené vnitrostátní právní úpravy s ustanoveními unijního práva, jejichž výklad je požadován, a že v případě, že by slučitelnost této právní úpravy s uvedenými ustanoveními nebyla dána, obvinění vznesená proti společnosti Colruyt by byla posouzena jako neopodstatněná.

18 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžným otázkám

K první otázce

19 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda je třeba čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64 ve spojení s články 20 a 21 Listiny vykládat v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě jako je ta, o kterou se jedná v původním řízení a která maloobchodním prodejcům zakazuje prodávat tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, který je k těmto výrobkům připojen.

20 Jak plyne z článku 1 směrnice 2011/64, je jejím předmětem stanovit obecné zásady harmonizace struktury a sazeb spotřební daně, kterou členské státy uvalují na tabákové výrobky. Tato směrnice je tedy součástí daňověprávních předpisů Unie, které se vztahují na tabákové výrobky a mají ve smyslu bodu 2 odůvodnění uvedené směrnice za účel zajistit zejména řádné fungování vnitřního trhu.

21 Z bodu 3 odůvodnění směrnice 2011/64 kromě toho plyne, že aby bylo tohoto cíle dosaženo, má tato směrnice zaručit, že daně ovlivňující spotřebu výrobků tohoto odvětví nebudou v členských státech narušovat podmínky hospodářské soutěže a nebudou omezovat volný pohyb těchto výrobků v Unii. Bod 9 odůvodnění této směrnice zejména uvádí, že harmonizace struktury spotřebních daní musí mít za následek zejména takový stav, kdy hospodářská soutěž mezi různými kategoriemi tabákových výrobků náležejících k téže skupině nebude narušována důsledky zdaňování, a následně otevření vnitrostátních trhů členských států.

22 Z toho, co bylo uvedeno, plyne, že směrnice 2011/64 má zajistit řádné fungování vnitřního trhu, pokud jde o uplatňování spotřební daně na výrobky z odvětví zpracovaného tabáku v členských státech.

23 S ohledem na tento účel je třeba vykládat článek 15 odst. 1 první pododstavec této směrnice. Z tohoto ustanovení plyne, že výrobci, popřípadě jejich zástupci nebo zmocněnci v Unii, a dovozci tabáku z třetích zemí mají právo určit nejvyšší maloobchodní prodejní cenu každého svého výrobku pro každou členskou zemi, ve kterých jsou příslušné výrobky určeny k propuštění ke spotřebě.

24 Soudní dvůr rozhodl, že cílem tohoto ustanovení je zaprvé zajistit, aby stanovení základu proporcionální spotřební daně z tabákových výrobků, tedy maximální maloobchodní prodejní ceny tabákových výrobků, podléhalo ve všech členských státech stejným pravidlům, a zadruhé zachovat svobodu výše uvedených subjektů, která jim umožní účinně využívat konkurenční výhodu vyplývající z případných nižších pořizovacích nákladů (obdobně viz rozsudek ze dne 4. března 2010, Komise v. Francie, C-197/08, EU:C:2010:111, bod 36).

25 Kromě toho je uvedené ustanovení součástí mechanismu zdanění tabáku, který s sebou nese, že cena, která je určena výrobcem nebo dovozcem, je po schválení orgánem veřejné moci uložena jako maximální cena a musí být jako taková respektována na všech úrovních distribučního řetězce až po

prodej spotřebiteli, přičemž takový systém stanovení cen má zabránit tomu, aby překračováním stanovené ceny nedocházelo k zásahům do integrity daňových příjmů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. března 2010, Komise v. Francie, C-197/08, EU:C:2010:111, bod 43).

26 Účelem čl. 15 odst. 1 pododstavce prvního směrnice 2011/64 je tedy zajistit, že uplatňování pravidel o spotřební dani z tabákových výrobků se nedotkne imperativů hospodářské soutěže, které implikují, jak plyne z bodu 10 odůvodnění této směrnice, cenový režim, jenž je ve vztahu ke všem skupinám zpracovaného tabáku volně utvářen výrobci a dovozci.

27 Soudní dvůr tedy rozhodl, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64 nelze vykládat tak, že brání právní úpravě, která pro prodej zpracovaného tabáku, který byl do země dovezen nebo v ní byl zpracován, spotřebiteli, stanoví závaznou prodejní cenu, a sice cenu uvedenou na daňovém kolku, za podmínky, že tato cena byla výrobcem nebo dovozcem určena svobodně (obdobně viz rozsudek ze dne 16. listopadu 1977, GB-Inno-BM, 13/77, EU:C:1977:185, body 63 a 64).

28 Pokud jde o věc projednávanou v původním řízení, ustanovení vnitrostátní právní úpravy, jako je čl. 7 odst. 2a bodu 1 zákona o ochraně zdraví, které podle informací poskytnutých předkládacím soudem zakazuje maloobchodním prodejcům zejména to, aby tabákové výrobky prodávali za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku připojeném k tomuto výrobku, má s ohledem na zvláštnosti mechanismu zdanění tabáku zajisté za následek to, že všechny tyto hospodářské subjekty zavazuje, aby při prodeji takových výrobků spotřebiteli uplatňovali cenu uvedenou na kolku. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru však neplyne, že by účelem tohoto ustanovení bylo upravovat určování ceny uváděné výrobcem nebo dovozcem na uvedeném kolku, a ostatně ani to, že by se toto ustanovení jakkoli jinak dotýkalo uplatňování spotřební daně u tabákových výroků.

29 Takové vnitrostátní ustanovení tedy nespadá do rámce situace, na kterou dopadá čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64. Tento článek tedy takovému ustanovení nebrání.

30 Tento výklad není zpochybněn argumentem společnosti Colruyt, podle něhož tím, že se maloobchodníkům podle uvedeného čl. 15 odst. 1 nepřiznává svoboda určovat ceny, za které se tabákové výrobky prodávají spotřebiteli, je založena neoprávněná diskriminace mezi maloobchodníky, kteří jsou rovněž dovozci, a těmi, kteří dovozci nejsou, jež odporuje článkům 20 a 21 Listiny. Důsledkem těchto ustanovení Listiny totiž každopádně nemůže být rozšíření působnosti směrnice 2011/64 na určování minimální ceny uplatňované maloobchodníky, které není v zásadě dotčeno uplatňováním spotřební daně na tabákové výrobky.

31 Ze všech předchozích úvah plyne, že na první otázku je třeba odpovědět, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2011/64 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou se jedná ve věci v původním řízení a která zakazuje maloobchodníkům, aby prodávali tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je maloobchodní prodejní cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je k těmto výrobkům připojen, jestliže byla tato cena svobodně určena výrobcem nebo dovozcem.

Ke druhé otázce

32 Podstatou druhé předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 34 SFEU vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou jde v původním řízení a která zakazuje maloobchodníkům, aby prodávali tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku připojeném k těmto výrobkům.

33 Článek 34 SFEU zakazuje množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem mezi členskými státy. Z ustálené judikatury plyne, že každé opatření členského státu, které by mohlo ať přímo nebo nepřímo, skutečně nebo potenciálně narušit obchod uvnitř Unie, je třeba považovat za opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením ve smyslu článku 34 SFEU (rozsudky ze dne 11. července 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a ze dne 23. prosince 2015, Scotch Whisky Association a další, C-333/14, EU:C:2015:845, bod 31).

34 Opatřeními s účinkem rovnocenným množstevním omezením tak jsou překážky volnému pohybu zboží vyplývající, při nedostatku harmonizace vnitrostátních právních předpisů, z použití pravidel týkajících se podmínek, které musí toto zboží splňovat, na zboží pocházející z jiných členských států, kde je legálně vyráběno a uváděno na trh, i když se tato pravidla použijí bez rozdílu na všechny výrobky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. února 1979, Rewe-Zentral, tzv. „Cassis de Dijon“, 120/78, EU:C:1979:42, body 6, 14 a 15).

35 Ve smyslu této judikatury aplikace vnitrostátních ustanovení, která omezují či zakazují některé způsoby prodeje, na výrobky z jiných členských států, není způsobilá narušit přímo nebo nepřímo, skutečně nebo potenciálně obchod mezi členskými státy, pokud jsou tyto předpisy použitelné na všechny dotčené subjekty provozující činnost na vnitrostátním území a pokud postihují stejným způsobem, právně i fakticky, uvádění tuzemských výrobků i výrobků pocházejících z jiných členských států na trh. Jsou-li totiž tyto podmínky splněny, použití právních předpisů tohoto druhu na prodej výrobků pocházejících z jiného členského státu a odpovídajících pravidlům stanoveným tímto členským státem není způsobilé zabránit jejich přístupu na trh nebo jej ztížit více, než tomu je u vnitrostátních výrobků (rozsudek ze dne 10. února 2009, Komise v. Itálie, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 36).

36 Z toho důvodu musí být za opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu ve smyslu článku 34 SFEU považována opatření přijatá členským státem, jejichž cílem nebo účinkem je méně příznivé zacházení s výrobky pocházejícími z jiných členských států, jakož i opatření uvedená v bodě 34 tohoto rozsudku. Pod tentýž pojem spadá i jakékoliv jiné opatření, které brání v přístupu výrobků pocházejících z jiných členských států na trh členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. února 2009, Komise v. Itálie, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 37).

37 V tomto ohledu platí, že pokud se vnitrostátní právní úprava cen tabákových výrobků jako je ta, která je obsažena v čl. 7 odst. 2a bodě 1 zákona o ochraně zdraví, nedotýká vlastností těchto výrobků, nýbrž vztahuje se výlučně ke způsobům, jak mohou být prodávány, je třeba tuto právní úpravu považovat za právní úpravu, která se týká způsobů prodeje (obdobně viz rozsudek ze dne 30. dubna 2009, Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft, C-531/07, EU:C:2009:276, bod 20).

38 Pokud jde o otázku, zda taková právní úprava vyhovuje podmínkám formulovaným v bodě 35 tohoto rozsudku, je třeba zaprvé uvést, že vnitrostátní ustanovení, jako je uvedený čl. 7 odst. 2a bod 1, který maloobchodníkům zakazuje prodávat tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku připojeném k těmto výrobkům, se vztahuje na všechny dotčené hospodářské subjekty, které na státním území vykonávají činnost.

39 Zadruhé, jestliže se toto ustanovení nedotýká určování ceny uvedené na tomto kolku ze strany dovozců výrobků pocházejících z jiných členských států a těmto dovozcům zůstává volnost v určování této ceny, nemá povahu ustanovení, které by v přístupu na belgický trh bránilo tabákovým výrobkům pocházejícím z jiného členského státu nebo jej ztěžovalo více, než se to děje v případě tuzemských tabákových výrobků.

40 Taková právní úprava tudíž nepředstavuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu, zakázané článkem 34 SFEU.

41 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že článek 34 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou se jedná ve věci v původním řízení a která maloobchodníkům zakazuje prodávat tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je k těmto výrobkům připojen, jestliže byla tato cena svobodně určena dovozcem.

Ke třetí otázce

42 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda článek 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU je třeba vykládat v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou se jedná v původním řízení a která maloobchodníkům zakazuje prodávat tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, který je k těmto výrobkům připojen.

43 Z ustálené judikatury Soudního dvora plyne, že i když je pravda, že se článek 101 SFEU týká pouze jednání podniků a nevztahuje se na právní či správní opatření přijatá členskými státy, nic to nemění na skutečnosti, že tento článek vykládaný ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU, který zavádí povinnost spolupráce mezi Evropskou unií a členskými státy, ukládá členským státům, aby nepřijímaly nebo nezachovávaly v platnosti opatření, byť legislativní či nařizovací povahy, způsobilá zmařit užitečný účinek pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky (viz rozsudky ze dne 4. září 2014, API a další, C-184/13 až C-187/13, C-194/13, C-195/13 a C-208/13, EU:C:2014:2147, bod 28 a citovaná judikatura).

44 Článek 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU je porušen, jestliže členský stát nařídí nebo podpoří uzavírání kartelových dohod v rozporu s článkem 101 SFEU nebo posílí účinky takových dohod anebo zbaví vlastní právní úpravu jejího státního charakteru tím, že přenese odpovědnost za přijetí intervenčních rozhodnutí hospodářského významu na soukromé hospodářské subjekty (viz rozsudky ze dne 4. září 2014, API a další, C-184/13 až C-187/13, C-194/13, C-195/13 a C-208/13, EU:C:2014:2147, bod 29).

45 Právní úprava, jejímž smyslem není nařídit uzavírání dohod mezi dodavateli a maloobchodníky nebo jiná jednání toho druhu, která jsou zakotvena v čl. 101 odst. 1 SFEU, nýbrž která naopak svěřuje orgánům veřejné moci odpovědnost za určování spotřebitelských prodejních cen, toto ustanovení ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU ovšem neporušuje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. ledna 1985, Cullet a Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers, 231/83, EU:C:1985:29, body 17 a 18). Právní úprava, která ukládá zákaz, který funguje sám o sobě, stejně tak ani nenařizuje, ani nepodporuje uzavírání protisoutěžních dohod (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. listopadu 1991, Ohra Schadeverzekeringen, C-245/91, EU:C:1993:887, bod 11).

46 Jak bylo konstatováno v bodě 28 tohoto rozsudku, ustanovení takové vnitrostátní právní úpravy jako je čl. 7 odst. 2a bodě 1 zákona o ochraně zdraví, má za následek, že maloobchodníkům je pro prodej tabákových výrobků spotřebiteli uložena prodejní cena, a sice ta, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku připojeném k těmto výrobkům. Taková právní úprava ani nenařizuje, ani nepodporuje uzavírání dohod mezi dodavateli a maloobchodníky, nýbrž působí sama o sobě, jestliže je jejím přímým důsledkem určení ceny uplatňované maloobchodníky. Mimoto ze spisu předloženého Soudnímu dvoru neplyne, že by přijetí čl. 7 odst. 2a bodu 1 zákona o ochraně zdraví předcházela dohoda o cenách přeprodeje nařízených v odvětví tabákových výrobků.

47 Uvedený čl. 7 odst. 2a bod 1 kromě toho na soukromé hospodářské subjekty nepřenáší odpovědnost za určování ceny uplatňované maloobchodníky nebo za přijímání jiných rozhodnutí o zásazích s hospodářským významem.

48 Za těchto okolností nemůže taková právní úprava, jako je ta, o kterou jde v původním řízení, zbavit čl. 101 odst. 1 SFEU užitečného účinku.

49 Na základě výše uvedených úvah je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že článek 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která zakazuje maloobchodníkům, aby prodávali tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je připojen k těmto výrobkům.

K nákladům řízení

50 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 15 odst. 1 směrnice Rady 2011/64/EU ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou se jedná ve věci v původním řízení a která zakazuje maloobchodníkům, aby prodávali tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je maloobchodní prodejní cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je k těmto výrobkům připojen, jestliže byla tato cena svobodně určena výrobcem nebo dovozcem.**

2) **Článek 34 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je ta, o kterou se jedná ve věci v původním řízení a která maloobchodníkům zakazuje prodávat tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je k těmto výrobkům připojen, jestliže byla tato cena svobodně určena dovozcem.**

3) **Článek 101 SFEU ve spojení s čl. 4 odst. 3 SEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která zakazuje maloobchodníkům, aby prodávali tabákové výrobky za nižší jednotkovou cenu, než je cena, kterou výrobce nebo dovozce uvedl na daňovém kolku, jenž je připojen k těmto výrobkům.**

Podpisy.